

До

Председателя на научното жури,

определено със Заповед №Р-109-263/ 15.05.2023 г.

на Ректора на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“

гр. Варна

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Антон Божидаров Тончев, д.м.н.

вътрешен член за МУ-Варна, хабилитиран в професионално направление

7.1 Медицина, Медицински университет – Варна

на дисертационен труд със заглавие

„Затлъстяване при пациенти с хронични възпалителни болести на червата“.

За придобиване на образователната и научна степен „Доктор“

по докторска програма „Гастроентерология“

област на висше образование:7.Здравеопазване и спорт, професионално

направление 7.1 Медицина

Автор: **д-р Мирела Радкова Монева-Петрова**

редовен докторант към Втора катедра „Вътрешни болести“

Факултет „Медицина“, МУ-Варна

Научен ръководител: Доц. д-р Антония Йорданова Атанасова, д.м.н.

1. Процедура на рецензиране

Със заповед №Р-109-263/ 15.05.2023 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна въз основа на решение на Факултетния съвет на факултет „Медицина“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна по протокол № 1 на своето първо заседание, **на основание** чл. 71, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна, съм определен да изготвя становище на дисертационния труд на **д-р Мирела Радкова Монева-Петрова** на тема: **„Затлъстяване при пациенти с хронични възпалителни болести на червата“**, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по докторска програма „Гастроентерология“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 Медицина.

Д-р Монева- Петрова е лекар в ЦСМП – гр. Варна, Филиал - гр. Долни Чифлик, лекар в мобилен спешен екип и лекар – специализант по специалност „Гастроентерология“ в Клиника по Вътрешни болести в МБАЛ – гр. Варна към ВМА – София.

Представените от кандидата комплект материали на електронен носител за изготвяне на рецензия, както и дисертационен труд и автореферат на хартиен носител са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна.

2. Кратки биографични данни на дисертанта

Мирела Монева е родена през 1991г. в гр. Варна. Завършва основно и средно образование в гр. Балчик. Завършва Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна в специалност „Медицина“ през 2017г. От 2018г. е специализант по Гастроентерология в Клиника по Вътрешни болести в МБАЛ – гр. Варна към ВМА – София. На 09.10.2020г. е зачислена като докторант в редовна форма на обучение към Втора катедра „Вътрешни болести“ на Медицински университет - Варна.

Д-р Монева – Петрова има интереси в областта на възпалителните болести на червата, ултразвукова и ендоскопска диагностика на гастроинтестиналния тракт. Владее английски и руски език. Член е на БЛС и Дружеството по гастроентерология, гастроинтестинална ендоскопия и абдоминална ехография.

3. Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд е написан на 180 страници: въведение 2 страници, литературен обзор 41 страници, цел, задачи и хипотеза 1 страница, материал и методи 7 страници, резултати 79 страници, дискусия на резултатите 12 страници, изводи 2 страници-14 на брой, заключение 2 страници, приноси 6 на брой, 2 с теоретичен характер, 2 с практико-приложен характер и 2 с оригинален характер, библиография 356 литературни източника, от които 5 на кирилица и 351 на латиница. Работата е онагледена с 92 фигури и 36 таблици. Клиничното проучване е проведено след получено разрешение от Комисията по етика на научните изследвания при МУ-Варна - протокол/решение №100, заседание на 25.02.2021 г. Всички участници в изследването са подписали информирано съгласие. Изследването е финансирано по проект към Фонд „Наука“ към

Медицински университет – Варна, проект №20002 „Метаболитен синдром при пациенти с възпалителни заболявания на червата“.

4. Актуалност и значимост на дисертационния труд

Темата е актуална поради нарастващата честота на наднорменото тегло и затлъстяването сред пациентите с възпалителни болести на червата от българската популация. Това създава необходимостта от изследване на тази коморбидност, която доскоро бе оставена negliжирана. Използването на класическите антропометрични оценъчни скали като индекс на телесна маса, обиколка на талията, съотношение обиколка на талията/ръст, както и измерване на коремна кожна гънка с калиперомер не са достатъчни да предадат сложната клинична картина на наднорменото тегло и обездитата при тези пациенти, нито могат да разкрият многообразното въздействие върху фенотипната изява на болестта на Крон или язвения колит, активността на тези заболявания. Не е ясно как тези класически методи за оценка на обездитата влияят върху неинвазивни биомаркери С-реактивен протеин, фекален калпротектин, оценъчни скали като CDAI, Mayo, с които се измерва обикновено постигнатата ремисия и ефективността от провежданото лечение. Селектираният панел от miRNAs, както и нивата на human Lipocalin-2/NGAL, променящи се в хода на активност и ремисия на двете заболявания при различни терапевтични режими, се иновативни, полезни биомаркери, които разкриват нови перспективи в мониторирането при тези заболявания.

5. Цели и Методика на изследването

Ясно са представени критериите при подбора на участниците в проучването. Лабораторните техники и статистическите методи са описани детайлно. Налице е информация за положителна етична оценка, предхождаща взимането на проби.

Заклучение: Материалите и методите са описани по начин, който да позволи експериментите да бъдат повторени от други изследователи.

Целта е правилно дефинирана, а задачите са добре систематизирани. Изводите са синхронизирани със задачите и доказват, че целта е постигната.

6. Оценка на резултатите

Резултатите се простират върху 79 стандартни страници, които съдържат основната част от общо 96 фигури и 36 таблици на дисертационния труд. Фигурите са с много добро качество и ясно визуализират тезите на дисертационния труд.

Заклучение: представените резултати подкрепят тезите на дисертационния труд.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Настоящият дисертационен труд изследва за първи път в България панел от miRNAs и human Lipocalin-2/NGAL за оценка на пациенти с възпалителни чревни болести със затлъстяване. За пръв път в България е описана експресията на изследваните miRNAs и human Lipocalin-2/NGAL спрямо прилаганата терапия и ИТМ при пациенти с възпалителни чревни болести.

Определени са прагови стойности за разграничаване на експресията на miRNAs и human Lipocalin-2/NGAL според ИТМ, CRP, FCP, CDAI, Mayo score. Изготвен е специфичен профил на пациентите с Болест на Крон и Язвен колит със затлъстяване въз основа на експресията на miRNAs и human Lipocalin-2/NGAL.

8. Оценка на публикациите по дисертационния труд

В дисертационния труд на **д-р Монева-Петрова** са включени 4 научни публикации свързани с темата на дисертационния труд – в национални списания като първи автор, 5 участия в национални форуми също като първи автор.

9. Лично участие на автора

На база на предоставените дисертационен труд и публикации считам, че личното участие на дисертанта в проведеното изследване е **централно**.

10. Автореферат

Авторефератът, представен заедно с дисертационния труд, коректно отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма „Гастроентерология“ на **д-р Мирела Радкова Монева-Петрова отговаря на ЗРАС на РБ и Правилника за РАС на МУ-Варна за придобиване на ОНС „Доктор“**. Ето защо аз ще гласувам положително и си позволявам да

препоръчам същото на останалите членове на уважаемото Научно Жури, определено със Заповед № №Р-109-263/15.05.2023 г. на Ректора на Медицински университет“ Проф. Д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна.

Изготвил становището:

Проф. д-р Антон Б. Тончев, д.м.н.

Катедра Анатомия и клетъчна биология

Медицински Университет – Варна

Варна, 04.07.2023г.